

Briuselis, 2019 04 30
COM(2019) 213 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl Direktyvos 2014/59/ES (Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvos) ir
Reglamento (ES) Nr. 806/2014 (Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamento) taikymo
ir peržiūros**

I. ĮVADAS

Po finansų krizės Sąjungos finansinių paslaugų sritys reguliavimo sistema iš esmės pasikeitė. Priimti keli teisės aktai, kuriais siekiama nustatyti taisykles anksčiau nereguliuotose srityse ir peržiūrėti galiojančius teisės aktus. Bendras tikslas buvo išspręsti per finansų krizę kilusias problemas ir šalinti per finansų krizę atsiradusius trūkumus, taip pat sumažinti (sisteminių) krizių pasikartojimo riziką.

Šiomis aplinkybėmis 2014 m. nustatyta būtiniausia ES suderinta teisinė sistema, kuri taikoma bankų¹ krizių atveju ir kurią sudaro Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyva (BGPD)². Šią sudertą sistemą papildė Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamentas (BPMR)³. Šiais teisės aktais sukuriamos veiksmingos bankų, kurie žlunga ar gali žlugti, pertvarkymo priemonės. BGPD kiekviena ES valstybė narė turėjo perkelti į nacionalinę teisę, o BPMR yra tiesiogiai taikomas reglamentas, kuriuo centralizuojamos bankų sąjungos tam tikros pertvarkymo funkcijos ir sprendimai. Taigi abiem priemonėmis bendrai nustatoma ES pertvarkymo sistema.

BGPD ir BPMR nustatytas principas, kad tais atvejais, kai bankas žlunga arba gali žlugti, pertvarkymo institucija gali padaryti išvadą, kad viešąjį interesą atitiktų banko pertvarkymas, o ne bankroto bylos iškėlimas pagal nacionalinę teisę. Pavyzdžiui, toks viešasis interesas gali būti susijęs su tuo, kad bankas atlieka ekonomikai itin svarbias funkcijas, kurių negalima pertraukti nedarant neigiamo poveikio finansiniam stabilumui. Jei pertvarkymo procedūros taikymas neatitinka viešojo intereso, bankas turi būti likviduojamas pagal nacionalinės teisės aktus vadovaujantis bankroto taisyklėmis.

Paprastai, kai bankui reikalinga nepaprastoji viešoji finansinė parama gyvybingumui, likvidumui ar mokumui išsaugoti, turi būti pripažinta, kad jis žlunga arba gali žlugti, o valstybės paramą nepradedant tokio nustatymo bankas gali gauti tik konkrečiais išimtiniais atvejais. Šie išimtiniai atvejai apima prevencinį rekapitalizavimą, taip pat valstybės garantijas centrinių bankų teikiamoms likvidumo priemonėms paremti ir naujai išleistiems įsipareigojimams teikiamas valstybės garantijas⁴.

Šia sistema užtikrinama, kad akcininkai ir kreditoriai veiksmingai prisiimtų nuostolius, ir nustatomos tam tikros pertvarkymo priemonės, kad valdžios institucijos galėtų spręsti pertvarkomų bankų problemas. Atsižvelgdamos į konkretų atvejį, valdžios institucijos gali nuspręsti taikyti verslo pardavimo priemonę, sukurti laikiną banką arba turto valdymo priemonę ir taikyti gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonę⁵.

Šioje sistemoje taip pat numatytos išorės viešosios finansinės paramos teikimo pertvarkomiems bankams taisyklės. Siekiant sumažinti mokesčių mokėtojų

¹ BGPD ir BPMR taikomi kredito įstaigoms, investicinėms įmonėms ir kitų kategorijų finansų sektoriaus subjektams, kaip numatyta BGPD 1 straipsnyje ir BPMR 2 straipsnyje. Tačiau šioje ataskaitoje bendruoju terminu „bankas“ glaudai apibūdinami visi subjektai, patenkantys į šių teisės aktų taikymo sritį.

² 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema (OL L 173, 2014 6 12, p. 190–348).

³ 2014 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 806/2014, kuriuo nustatomos kredito įstaigų ir tam tikrų investicinių įmonių pertvarkymo vienodos taisyklės ir vienoda procedūra, kiek tai susiję su bendru pertvarkymo mechanizmu ir Bendru pertvarkymo fondu (OL L 225, 2014 7 30, p. 1–90).

⁴ BGPD 32 straipsnio 4 dalies d punktas.

⁵ BGPD ir BPMR gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonė apibrėžiama kaip „mechanizmas, reikalingas, kad <...> pertvarkymo institucija pasinaudotų pertvarkomos įstaigos įsipareigojimų nurašymo ir konvertavimo įgaliojimais“. Žr. BGPD 2 straipsnio 1 dalies 57 punktą ir BPMR 3 straipsnio 1 dalies 33 punktą.

finansuojamų gelbėjimo valstybės lėšomis priemonių riziką, reikia sukurti nacionalines pertvarkymo finansavimo struktūras ir Bendrą pertvarkymo fondą (BPF), kurie būtų finansuojami visų rinkoje esančių bankų ir kurie yra pagrindinis išorės finansinės paramos pertvarkomiems bankams šaltinis.

Be to, BPMR įsteigiama Bendra pertvarkymo valdyba (BPV), kuriai pavedama parengti ir vykdyti bankų sąjungoje dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtų bankų pertvarkymą ir BPF valdymą⁶.

Pagal BGPD 129 straipsnį ir BPMR 94 straipsnį Komisija turi peržiūrėti pertvarkymo sistemos taikymą ir pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Šių teisinių priemonių taikymo ataskaitos turėjo būti pateiktos atitinkamai iki 2018 m. birželio ir gruodžio mėn. Dėl glaudaus šių priemonių ryšio tikslinga jas abi peržiūrėti kartu. Be to, siekiant atlikti peržiūrą, reikėjo laukti, kol bus priimtas priemonių bankų sektoriuje rinkinys (išsamiau apibūdintas toliau), kuriuo iš dalies pakeisti kai kurie svarbūs pertvarkymo sistemos elementai, visų pirma taisyklės, susijusios su minimaliu nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimu (angl. *Minimum Requirement for own funds and eligible Liabilities*, MREL).

II. PERTVARKYMO SISTEMOS TAIKymo IR UŽBAIGIMO PADĖTIES APŽVALGA

A. BGPD perkėlimo į nacionalinę teisę padėtis

Nustatytas BGPD perkėlimo į nacionalinę teisę terminas – 2014 m. gruodžio 31 d. Apie visišką BGPD perkėlimą į nacionalinę teisę iki to termino pranešė tik dvi valstybės narės, taigi prieš likusias valstybes nars pradėtos pažeidimo nagrinėjimo procedūros dėl nepranešimo apie perkėlimo priemones.

Iki šiol visos valstybės narės pranešė apie visišką direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę. Komisija patikrino, ar visose valstybėse narėse BGPD visiškai perkelta į nacionalinę teisę, ir baigė atitinkamas pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl nepranešimo apie perkėlimo priemones.

Komisija šiuo metu tikrina, ar nacionalinės perkėlimo priemonės yra teisingos.

B. Pertvarkymo institucijų vykdomo pertvarkymo sistemos įgyvendinimo padėtis

Europos Sąjungoje BGPD šiuo metu įgyvendinama. Kai kurios valstybės narės nustatė visų bankų, kurie priklauso tiesioginei jų kompetencijai, pertvarkymo strategijas ir MREL tikslinius rodiklius. Tai leido bankams pradėti šalinti šioms strategijoms kylančias kliūtis ir kaupti MREL išteklius. Pradėjus taikyti BGPD, sukurtos kelios pertvarkymo kolegijos, kurių tikslas – pertvarkymo planus, sėkmingo pertvarkymo galimybių vertinimus ir MREL suderinti tarp buveinės ir priimančiosios šalies institucijų, atsakingų už bankų grupių pertvarkymą ES⁷.

Bankų sąjungoje Bendra pertvarkymo valdyba (BPV) vykdo jos kompetencijai priklausančių bankų pertvarkymo planų rengimo procesą. Be to, BPV parengė gaires dėl

⁶ Bankų sąjungoje kiekviena nacionalinė pertvarkymo institucija yra atsakinga už įnašų į atitinkamą nacionalinį pertvarkymo fondą surinkimą. Šie įnašai perduodami Bendram pertvarkymo fondui, kurį administruoja Bendra pertvarkymo valdyba.

⁷ Žr. EBA ataskaitą dėl pertvarkymo kolegijų:
<https://eba.europa.eu/documents/10180/2087449/EBA+Report+on+the+functioning+of+resolution+colleges+-+July+2018.pdf>

ypatingos svarbos funkcijų ir gelbėjimo privačiomis lėšomis sistemos taikymo ir vis dar nagrinėja keletą klausimų, visų pirma dėl veiklos tęstinumo ir valdymo informacijos sistemų. BPV anksčiau paskelbė Pertvarkymo planavimo įvadą ir rengia išsamesnį pertvarkymo planavimo vadovą, jis bus paskelbtas viešai.

BPV požiūris į MREL kito: 2016 m. taikyti informacinio pobūdžio tiksliniai rodikliai, o 2017 m. įtraukti privalomi reikalavimai didžiausiems ir sudėtingiausiems bankams, taip pat konkrečioms bankams taikomi koregavimai, susiję ir su MREL kokybės, ir su kiekybiniais aspektais. 2018 m. MREL gaires dėl BPV taikomų teisės aktų nuostatų dėl MREL⁸ BPV paskelbė 2018 m. pabaigoje. Apskritai bankai yra pereinamojo laikotarpio etape ir, nors kai kurių bankų MREL šiuo metu vis dar nepakankamas, jie siekia tikslus įgyvendinti per BPV nustatytus laikotarpius.

C. Į priemonių bankų sektoriuje rinkinį įtraukti MREL pakeitimai

2019 m. balandžio mėn. Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba priėmė priemonių bankų sektoriuje rinkinį, į kurį įtraukti tam tikrų BCPD ir BPMR, taip pat Kapitalo reikalavimų direktyvos (KRD) ir Kapitalo reikalavimų reglamento (KRR) nuostatų pakeitimai⁹. Atsižvelgiant į teisės aktuose nustatytus terminus, tikėtina, kad naujosios taisyklės valstybėse narėse bus pradėtos taikyti 2020 m.

Dalis rinkinio nuostatų susijusi su MREL. Visų pirma jame numatytos priemonės, kuriomis siekiama esamą teisėkūros sistemą suderinti su atitinkamu Finansinio stabilumo tarybos nustatytu tarptautiniu bendro nuostolių padengimo pajėgumo (angl. *Total Loss Absorbing Capacity*, TLAC) standartu, ir jis apima svarbius kalibravimo, tinkamumo kriterijų ir MREL reikalavimo paskirstymo grupėje pakeitimus bei jo pažeidimo pasekmes. Be to, tekste nagrinėjamas gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonės, skirtos pagal trečiosios valstybės įstatymus išleistiems įsipareigojimams, pripažinimo sutartyse klausimas, taip pat pertvarkymo institucijų įgaliojimai sustabdyti mokėjimus (moratoriumo įgaliojimai).

⁸ Atitinkamus dokumentus galima rasti https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/srb_2018_mrel_policy_-_first_wave_of_resolution_plans.pdf ir https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/public_mrel_policy_2018_-_second_wave_of_plans.pdf

⁹ 2016 m. balandžio 16 d. plenarinėje sesijoje Europos Parlamentas priėmė teisės aktus, kurie sudaro vadinamąjį priemonių bankų sektoriuje rinkinį. Tekstą, dėl kurio balsuota, sudaro: – 2019 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2014/59/ES nuostatos dėl kredito įstaigų ir investicinių įmonių nuostolių padengimo ir rekapitalizavimo pajėgumo ir iš dalies keičiamos Direktyva 98/26/EB, Direktyva 2002/47/EB, Direktyva 2012/30/ES, Direktyva 2011/35/ES, Direktyva 2005/56/EB, Direktyva 2004/25/EB ir Direktyva 2007/36/EB (COM(2016) 0852 – C8-0481/2016 – 2016/0362(COD)) (įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas); – 2019 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 806/2014 nuostatos dėl kredito įstaigų ir investicinių įmonių nuostolių padengimo ir rekapitalizavimo pajėgumo (COM(2016) 0851 – C8-0478/2016 – 2016/0361(COD)) (įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas); – 2019 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatos dėl svertų koeficiento, grynojo pastovaus finansavimo rodiklio, nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimų, sandorio šalies kredito rizikos, rinkos rizikos, pagrindinių sandorio šalių pozicijų, kolektyvinio investavimo subjektų pozicijų, didelių pozicijų, ataskaitų teikimo ir informacijos atskleidimo reikalavimų ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (COM(2016) 0850 – C8-0480/2016 – 2016/0360A(COD)); – 2019 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/36/ES nuostatos dėl subjektų, kuriems reikalavimai netaikomi, finansų kontroliuojančiųjų bendrovių, mišrią veiklą vykdančių finansų kontroliuojančiųjų bendrovių, atlygio, priežiūros priemonių bei įgaliojimų ir kapitalo apsaugos priemonių (COM(2016) 0854 – C8-0474/2016 – 2016/0364(COD)).

D. Pertvarkymo sistemos nuostatų taikymo atvejai

Iki šiol nėra pakankamai patirties, kaip sistemą taikyti žlungantiems ar galintiems žlugti bankams.

„Banco Popular“ pertvarkymas (2017 m. birželio mėn.) yra vienintelis atvejis, kai pertvarkymas buvo įvykdytas įsigaliojus visoms BPMR nuostatoms¹⁰. „Banco Popular“ pertvarkymo schema apėmė įstaigos nuosavų lėšų nurašymą ir konvertavimą ir subjekto pardavimą taikant verslo pardavimo priemonę. Šiuo atžvilgiu „Banco Santander“ buvo pripažintas tinkamu pirkėju. Šiuo atveju įsipareigojimams, be subordinuotosios skolos, gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonė nebuvo taikoma, ir parama iš Bendro pertvarkymo fondo nebuvo būtina¹¹.

Iki banko „Banco Popular“ atvejo BGPD taikyta 2015 m. lapkričio mėn., kai Italijos valdžios institucijos pradėjo keturių bankų („Banca delle Marche“, „Banca Popolare dell'Etruria e del Lazio“, „Cassa di Risparmio di Ferrara“ ir „Cassa di Risparmio della Provincia di Chieti“) pertvarkymo procedūrą. Tačiau šie atvejai įvyko prieš pradedant taikyti gelbėjimo privačiomis lėšomis nuostatas¹². Todėl buvo taikomos tik valstybės pagalbos taisyklės, susijusios su naštos pasidalijimu (pagal kurias reikalaujama nurašyti nuosavą kapitalą ir subordinuotąją skolą), bet ne BGPD nuostatos dėl gelbėjimo privačiomis lėšomis¹³.

Be to, tam tikros pertvarkymo sistemos nuostatos taikytos pastaruoju metu sunkumų patiriantiems bankams, tačiau jos nebuvo susijusios su įstaigos pertvarkymu:

- Tam tikri bankai gavo prevencinę likvidumo paramą¹⁴. 2015 m. balandžio mėn. tokia parama suteikta dviem Graikijos bankams (Graikijos nacionaliniam bankui ir bankui „Piraeus Bank“)¹⁵. 2016 m. gruodžio mėn. tokia parama suteikta bankui „Monte dei Paschi di Siena“¹⁶, o 2017 m. sausio ir balandžio mėn. tokio pat pobūdžio parama pasinaudojo ir du vidutinio dydžio Italijos bankai: „Banca Popolare di Vicenza“ ir „Veneto Banca“¹⁷.
- 2015 m. lapkričio mėn. buvo vykdomas Graikijos nacionalinio banko ir banko „Piraeus Bank“ prevencinis rekapitalizavimas¹⁸. 2017 m. birželio mėn. tokios pačios rūšies paramą Italijos valdžios institucijos suteikė bankui „Banca Monte dei Paschi di Siena“¹⁹.

¹⁰ Nuostatų dėl gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonės, nustatytų BGPD, taikymo terminas buvo 2016 m. sausio 1 d., o kitų nuostatų taikymo terminas – 2015 m. sausio 1 d.

¹¹ Priemonės buvo priimtos pagal 2017 m. birželio 7 d. BPV pertvarkymo sprendimą (SRB/EES/2017/08), patvirtintą 2017 m. birželio 7 d. Komisijos sprendimu (ES) 2017/1246.

¹² Pagal BGPD 130 straipsnį valstybės narės turi taikyti tam tikras nuostatas, įskaitant nuostatas dėl gelbėjimo privačiomis lėšomis, ne vėliau kaip nuo 2016 m. sausio 1 d.

¹³ Pagal BGPD nuostatas dėl gelbėjimo privačiomis lėšomis reikalaujama prieš suteikiant galimybę pasinaudoti išorės finansine parama nurašyti arba konvertuoti akcijas ir tinkamus įsipareigojimus, sudarančius ne mažiau kaip 8 % visų banko įsipareigojimų.

¹⁴ Tai yra valstybės garantijos centrinio banko priemonės arba naujai išleistiems įsipareigojimams pagal BGPD 32 straipsnio 4 dalies d punkto i ir ii papunkčius ir BPMR 12 straipsnio 4 dalies d punkto i ir ii papunkčius.

¹⁵ Byla SA 41503.

¹⁶ Byla SA. 47081.

¹⁷ Byla SA.47149.

¹⁸ Pagalbą teikti Komisija leido bylose SA.43364 ir SA 43365. Terminas „prevencinis rekapitalizavimas“ reiškia nuosavų lėšų teikimą mokiai įstaigai pagal BGPD 32 straipsnio 4 dalies d punkto iii papunktį ir BPMR 18 straipsnio 4 dalies d punkto iii papunktį.

¹⁹ Pagalbą teikti Komisija leido byloje SA 47677.

- 2017 m. birželio mėn. ECB pripažino, kad bankai „Banca Popolare di Vicenza“ ir „Veneto Banca“ žlunga arba gali žlugti, o Bendra pertvarkymo valdyba nustatė, kad pertvarkymo veiksmai neatitiko viešojo intereso²⁰. Pertvarkymo sistemoje nustatyta, kad šiomis aplinkybėmis taikomos bankroto taisyklės pagal nacionalinę teisę. Taigi pagal Italijos teisę buvo pradėtas privalomas šių dviejų įstaigų administracinis likvidavimas.
- Dėl Latvijos banko „ABLV AS“ ir jo patronuojamosios įmonės „ABLV Bank Luxembourg S.A.“ po to, kai 2018 m. vasario mėn. ECB nustatė, kad bankai žlunga arba gali žlugti, BPV priėmė sprendimą nepradėti pertvarkymo veiksmų, atsižvelgiant į tai, kad nėra viešojo intereso. Vėliau bankas „ABLV AS“ pagal Latvijos teisę pateikė prašymą taikyti savanorišką likvidavimą, o bankui „ABLV Luxembourg AS“ pagal Liuksemburgo teisę toliau buvo taikoma mokėjimų sustabdymo tvarka.

Atitinkamais atvejais Komisija įvertino priemonę, apie kurią valstybė narė pranešė pagal finansų sektoriui taikomas valstybės pagalbos taisykles, pagal kurias reikalaujama, kad kapitalo paramos tikslais akcininkai ir subordinuoti kreditoriai pasidalytų našta, taip pat kitas nuostatas, įskaitant, kai tinkama, restruktūrizavimo plano pateikimą.

III. Papildomai vertintini aspektai

A. BCPD ir BPRM taikymas

Prevenčinis rekapitalizavimas

Prevenčinis rekapitalizavimas išskirtinėmis aplinkybėmis²¹ suteikia galimybę rekapitalizuoti banką viešosiomis lėšomis, siekiant laiku įveikti sunkumus, kurių gali atsirasti esant mažai tikėtinam ekonominiam scenarijui (kaip nustatyta nepalankiame testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijuje) ir kurie gali turėti įtakos mokių įstaigų finansinėms sąlygoms. Tai padeda sukurti perspektyvinį požiūrį į finansinį stabilumą ir išvengti galimo padėties prastėjimo, dėl kurio bankas gali žlugti. Siekiant užtikrinti, kad prevenčinis rekapitalizavimas būtų tinkamai taikomas vadovaujantis pertvarkymo sistemos logika, pagal BCPD ir BPRM privaloma įvykdyti kelias sąlygas. Be kita ko, reikalaujama, kad bankas būtų mokus, kad viešoji finansinė parama nebūtų naudojama nuostoliams, kurių atsirado arba gali atsirasti, padengti, taip pat kad prevenčinis rekapitalizavimas būtų būtinas siekiant pašalinti kapitalo trūkumą, nustatytą atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis arba turto kokybės patikrinimą. Be to, priemonė turi būti laikino pobūdžio ir proporcinga, kad būtų galima pašalinti didelio valstybės narės ekonomikos sutrikimo pasekmes. Galiausiai priemonė priklauso nuo galutinio patvirtinimo pagal Sąjungos valstybės pagalbos sistemą.

Komisija pastebėjo, kad gali reikėti išsamiau paaiškinti prevenčinio rekapitalizavimo suteikimo sąlygas ir procedūrą, siekiant užtikrinti, kad atitinkami subjektai laiku ir tinkamai koordinuotų savo veiksmus. Pavyzdžiui, sistemoje nepatikslinka, kuri institucija turėtų patvirtinti, kad bankas yra „mokus“ iki prevenčinio rekapitalizavimo (taip pat nepateikiama mokumo apibrėžtis, susijusi su prevenciniu rekapitalizavimu), ir nenurodyta, kuri valdžios institucija turėtų nustatyti nuostolius, kuriuos subjektas patyrė

²⁰ Byla SA 45664.

²¹ Priemonė yra leidžiama siekiant pašalinti didelį valstybės narės ekonomikos sutrikimą ir išlaikyti finansinį stabilumą.

arba kurių gali patirti artimiausioje ateityje ir kurie negali būti padengti vykdant prevencinį rekapitalizavimą.

Remdamasi pirmosiose bylose įgyta patirtimi ir bendradarbiaudama su ECB ir BPV, Komisija parengė geriausią praktiką, susijusią su tam tikrais procedūros aspektais, įskaitant testavimo nepalankiausiomis sąlygomis vaidmenį ir jo sąveiką su turto kokybės patikrinimu. Komisija tęs šios srities darbą.

Ankstyvosios intervencijos priemonės

Pagal BGPD priežiūros institucijoms suteikiami ankstyvosios intervencijos įgaliojimai, kuriais siekiama užkirsti kelią tolesniam įstaigos finansinių sąlygų blogėjimui ir, kiek įmanoma, sumažinti galimo pertvarkymo riziką ir poveikį. Šie įgaliojimai pradeda galioti, kai įvykdomos tam tikros konkrečios sąlygos²², kad kompetentingos institucijos galėtų imtis priemonių, pvz., reikalauti, kad įstaigos vadovybė parengtų veiksmų programą arba pakeistų įstaigos verslo strategiją arba jos teisinę ir veiklos struktūrą. Šiomis aplinkybėmis kompetentingos institucijos taip pat gali pakeisti įstaigos vadovybę²³.

Kol kas ankstyvosios intervencijos priemonės buvo taikomos labai ribotai, todėl galima padaryti tik keletą preliminarų išvadų. Galėtų būti naudinga toliau analizuoti ankstyvosios intervencijos įgaliojimų, suteiktų kompetentingoms institucijoms pagal nacionalinius įstatymus, kuriais įgyvendinama BGPD, ir priežiūros įgaliojimų, kuriais jos gali naudotis pagal KRD ir Bendro priežiūros mechanizmo reglamentą, sąveiką ir galimą dalinį jų sutapimą²⁴. Be to, kalbant apie bankų sąjungą, būtų naudinga apsvarstyti galimybę BGPD nuostatas dėl ankstyvosios intervencijos įgaliojimų pakartoti ir BPMR, kad būtų išvengta skirtingų perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių taikymo.

*BPF bendra finansinio stabilumo stiprinimo priemonė ir tarpvyriausybiniis susitarimas*²⁵

Remiantis ankstesniais finansų ministrų politiniais susitarimais²⁶ ir kaip taip pat patvirtina 2018 m. gruodžio mėn. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatai²⁷, BPF bendra finansinio stabilumo stiprinimo priemonė, kuri yra būtina siekiant padidinti Bendro pertvarkymo mechanizmo (BPM) patikimumą bankų sąjungoje, bus nustatyta ne vėliau kaip iki pereinamojo laikotarpio, skirto BPF lėšoms pasidalyti tarpusavyje, pabaigos.

²² Visų pirma BGPD 27 straipsnyje numatyta, kad kompetentinga institucija yra įgaliota pradėti taikyti ankstyvosios intervencijos priemones, kai „įstaiga pažeidžia arba kai tikėtina, kad netolimoje ateityje pažeis Reglamento (ES) Nr. 575/2013, Direktyvos 2013/36/ES, Direktyvos 2014/65/ES II antraštinės dalies reikalavimus arba bet kurį iš Reglamento (ES) Nr. 600/2014 3–7, 14–17 bei 24, 25 ir 26 straipsnių, nes, *inter alia*, sparčiai blogėja finansinė būklė, įskaitant likvidumo padėtį, didėjantį svėto koeficientą ir neveiksnių paskolų kiekį arba pozicijų koncentraciją, kaip įvertinta remiantis rodiklių sąrašu, ir į kurį taip pat gali būti įtrauktas įstaigos nuosavų lėšų reikalavimas plius 1,5 procentinio punkto <...>“.

²³ Tokį sprendimą ECB neseniai priėmė dėl banko „Carige Bank“ („Cassa di Risparmio di Genova e Liguria“). Žr. <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2019/html/ssm.pr190102.en.html>

²⁴ Konkrečiai BPMR 16 straipsnis.

²⁵ 2014 m. gegužės 14 d. Susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo (8457/14): <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8457-2014-INIT/lt/pdf>.

²⁶ 2013 m. gruodžio 20 d. Euro grupės ir ECOFIN ministrų pareiškimas dėl BPM finansinio stabilumo stiprinimo priemonės (18137/13): <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-18137-2013-INIT/en/pdf>.

²⁷ 2018 m. gruodžio 14 d. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo pareiškimas ir įgaliojimai, susiję su Bendro pertvarkymo fondo bendra finansinio stabilumo stiprinimo priemone.

Komisija ne kartą ragino greičiau sukurti bendrą finansinio stabilumo stiprinimo priemonę²⁸. 2018 m. gruodžio mėn. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikime susitarta, kad ankstyvas finansinio stabilumo stiprinimo priemonės įvedimas priklausys nuo to, ar bus padaryta pakankama pažanga mažinant riziką, o tai turės būti įvertinta 2020 m.

Atrodo, kad bankų sąjungoje dalyvaujančios valstybės narės iš esmės laikosi bendro požiūrio, kad jei bendra finansinio stabilumo stiprinimo priemonė būtų panaudota iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, ją gražindamas BPF apsiribotų tik atitinkamu (-ais) nacionaliniu (-iais) skyriumi (-ais)²⁹. Tai daro poveikį sumoms, kurios gali būti gražintos ir todėl pasiskolintos pagal bendrą finansinio stabilumo stiprinimo priemonę. Siekiant užtikrinti, kad pereinamuoju etapu prireikus taip pat būtų galima suteikti visapusišką galimybę pasinaudoti finansinio stabilumo stiprinimo priemone, netrukus turės būti susitarta dėl nedidelių tarpvyriausybinių susitarimo pakeitimų (visų pirma dėl to, kad be tarpvyriausybinių susitarimo greito pakeitimo ankstyvo įgyvendinimo nauda gali būti ribota).

Viena iš galimų priemonių – *ex post* ir *ex ante* įnašų pasidalijimas tarpusavyje nuo 2021 m., siekiant sukurti patikimo dydžio bendrą finansinio stabilumo stiprinimo priemonę ir padidinti bankų sąjungos atsparumą.

Likvidumas pertvarkymo atveju

Esminis veiksmingo pertvarkymo elementas – užtikrinimas, kad pertvarkomas bankas ir toliau būtų pakankamai likvidus, kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimus. Likvidumas gali būti užtikrintas rinkos arba įprastomis centrinio banko priemonėmis. Kai šių išteklių laikinai nepakanka, BPF gali būti pasitelkiamas likvidumui užtikrinti pertvarkymo atveju.

Tačiau, atsižvelgiant į galimų likvidumo poreikių pertvarkymo atveju mastą, BPF ištekliai, net jei jie papildomi tokio pat ar panašaus dydžio finansinio stabilumo stiprinimo priemone, gali būti nepakankami, kad būtų galima tinkamai patenkinti šiuos poreikius³⁰.

Pagal BPMR 73 straipsnį BPV gali sudaryti sutartis dėl išorės skolinimosi, kad būtų užtikrinta galimybė naudotis ištekliais pertvarkymo atvejais, kai įnašai nėra (kol kas) prieinami tokiais tikslais. Komisija mano, kad ši nuostata leidžia BPV imtis tinkamų priemonių, kad būtų užtikrintas jos tinkamumas, be kita ko, sudarant sutartis dėl riboto skolinimosi sumos ne pertvarkymo aplinkybėmis.

²⁸ Žr., pvz., Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai ir Europos Centriniam Bankui „Baigiama kurti Europos ekonominę ir pinigų sąjungą. Veiksmų planas“, 2017 12 6, COM/2017/0821 *final*, ir Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl bankų sąjungos sukūrimo, 2017 10 11, COM(2017) 592 *final*.

²⁹ Tarpvyriausybinių susitarimo 5 straipsnio 1 dalies e punktą.

³⁰ Žr., pvz.: 2018 m. gruodžio 4 d. Euro grupės ataskaitą vadovams dėl EPS stiprinimo <https://www.consilium.europa.eu/fr/press/press-releases/2018/12/04/eurogroup-report-to-leaders-on-emu-deepening/>; „Financing bank resolution: An alternative solution for arranging the liquidity required“, 2018 m. lapkričio mėn., W. P. de Groen, Europos Parlamento ECON komiteto prašymu atlikta išsami analizė, kurią galima rasti adresu [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/624423/IPOL_IDA\(2018\)624423_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/624423/IPOL_IDA(2018)624423_EN.pdf); „How to provide liquidity to banks after resolution in Europe’s banking union“, 2018 m. lapkričio mėn., M. Demertzis, I. Gonçalves Raposo, P. Hüttel, G. Wolff, Europos Parlamento ECON komiteto prašymu atlikta išsami analizė, kurią galima rasti adresu [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/624422/IPOL_IDA\(2018\)624422_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2018/624422/IPOL_IDA(2018)624422_EN.pdf)

Be to, valstybėse narėse, nepriklausančiose bankų sąjungai, ir trečiųjų valstybių jurisdikcijose³¹ numatyta pertvarkymo atveju teikti likvidumo paramą be apribojimų arba su apribojimais, gerokai viršijančiais bankų sąjungoje galimus apribojimus, dažnai kartu su galimybe ją didinti.

Todėl Komisija tvirtai remia vykstančius svarstymus dėl kitų šaltinių ir sprendimų, kuriais siekiama teikti likvidumo paramą pertvarkymo atveju, ir ragina dėl jų susitarti ir juos įgyvendinti 2019 m. Svarbu, kad būtų pakankamai išteklių, kad prireikus būtų galima teikti trumpalaikę likvidumo paramą.

Kiti klausimai

Pagal BGPD 129 straipsnį reikalaujama, kad Komisija apsvairstytų 2017 m. gruodžio mėn. pagal direktyvos 4 straipsnio 7 dalį parengtos Europos bankininkystės institucijos (EBA) ataskaitos dėl supaprastintų pareigų³², taip pat 2016 m. gruodžio mėn. pagal BGPD 45 straipsnio 19 dalį paskelbtos EBA ataskaitos dėl minimalaus tinkamų įsipareigojimų reikalavimo (MREL)³³ išvadas.

EBA ataskaitoje dėl supaprastintų pareigų pateikiama BGPD nuostatų, pagal kurias kompetentingoms ir pertvarkymo institucijoms leidžiama reikalauti, kad reikalavimus atitinkančių bankų gaivinimo ir pertvarkymo planai būtų supaprastinti, taikymo apžvalga. Atitiktis supaprastintų pareigų reikalavimams turi būti nustatoma remiantis keliais veiksniais, nurodytais BGPD 4 straipsnyje ir deleguotajame reglamente dėl supaprastintų pareigų³⁴. Ataskaitoje pabrėžiama skirtinga kompetentingų ir pertvarkymo institucijų praktika ir metodai, susiję su supaprastintų pareigų taikymu. Atsižvelgiant į tai, ataskaitoje rekomenduojama nuolat stebėti likusius skirtumus.

Komisija apžvelgia ataskaitą ir mano, kad supaprastintos pareigos yra svarbus sistemos elementas, siekiant užtikrinti reikalavimo parengti gaivinimo ir pertvarkymo planus veiksmingumą ir proporcingumą, taip pat atitinkamais atvejais sumažinti kompetentingų ir pertvarkymo institucijų administracinę naštą. Todėl Komisija gali apsvairstyti, ar reikia tobulinti sistemą šioje srityje, atsižvelgdama į EBA vykdomos supaprastintų pareigų stebėsenos rezultatus.

Priemonių bankų sektoriuje rinkinyje, kurį teisėkūros institucijos priėmė 2019 m. balandžio 16 d., yra keletas priemonių, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti MREL tvarką, todėl jis pakeitė reikalavimą atlikti peržiūrą remiantis EBA ataskaita.

³¹ Žr., pavyzdžiui, Jungtinių Amerikos Valstijų tvarkingo likvidavimo fondą (JAV kodekso 12 antraštinės dalies 5390 straipsnis (Doddo ir Franko akto 210 straipsnio n punktas).

³² <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1720738/EBA+Report+on+the+Application+of+Simplified+Obligations+and+Waivers+in+Recovery+and+Resolution+Planning.pdf>

³³ <https://eba.europa.eu/documents/10180/1695288/EBA+Final+MREL+Report+%28EBA-Op-2016-21%29.pdf>

³⁴ 2016 m. kovo 23 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1075, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES dėl techninių reguliavimo standartų, kuriais nustatomas gaivinimo planų, pertvarkymo planų ir grupių pertvarkymo planų turinys, minimalūs kriterijai, kuriuos kompetentinga institucija turi įvertinti nagrinėdama gaivinimo planus ir grupių gaivinimo planus, grupių finansinės paramos sąlygos, reikalavimai nepriklausomiems vertintojams, nurašymo ir konvertavimo įgaliojimų pripažinimas sutartyse, pranešimo reikalavimų ir pranešimo apie sustabdymą procedūros bei turinys ir pertvarkymo kolegijų veiklos funkcijos, skelbiamas adresu <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1075>

B. Pertvarkymo ir bankroto sąveika bei svarstymai dėl galimo tolesnio bankroto suderinimo

Pertvarkymo tvarka yra atskirta nuo bendrosios bankroto tvarkos, taikomos pagal nacionalinę teisę. Visų pirma, nustačius, kad bankas žlunga arba gali žlugti, jei nėra alternatyvios privačiojo sektoriaus priemonės ir tos įstaigos pertvarkymas atitinka viešąjį interesą, taikomos suderintos BGPD ir BPMR taisyklės. Jei banko pertvarkymas neatitinka viešojo intereso, bankas likviduojamas vadovaujantis bankroto taisyklėmis pagal taikomą nacionalinę teisę.

Šiuo metu žlungantiems bankams taikomi nacionaliniai bankroto teisės aktai iš esmės nėra suderinti, o bankroto taisyklių taikymas nacionaliniu lygmeniu valstybėse narėse skiriasi. Iki šiol BGPD ir BPMR nustatytas ribotas derinimo elementas. Konkrečiai, BGPD įpareigoja, kad nacionaliniu lygmeniu tam tikrų neapdraustųjų reikalavimus atitinkančių indėlių eiliškumas nemokumo atveju būtų didesnis nei kitų įprastų neužtikrintų nepirmenybinių įsipareigojimų ir kad apdraustųjų indėlių eiliškumas nemokumo atveju būtų didesnis nei neapdraustųjų reikalavimus atitinkančių indėlių³⁵. Eiliškumas nemokumo atveju dar labiau suderintas pagal Bankų kreditorių hierarchijos direktyvą, kuria iš dalies keičiama BGPD³⁶. Šia direktyva sukurama nauja skolos (pirmaeilės nepirmenybinės skolos) klasė, kurios eiliškumas nemokumo atveju yra didesnis nei subordinuotų įsipareigojimų, bet mažesnis nei pirmaeilį įsipareigojimų.

Pagal BPMR persvarstymo nuostatą reikalaujama, kad Komisija įvertintų, ar dar labiau suderinti bankroto procedūras, susijusias su žlungančiomis arba galinčiomis žlugti įstaigomis.

Pertvarkymo institucijos problemų ir sudėtingumo šaltinis gali būti bankroto režimų skirtumai bankų sąjungoje, ypač kai bankroto procedūra taikoma kaip priešingos padėties scenarijus tarpvalstybinių bankų pertvarkymo atveju (siekiant laikytis principo, kad nė vieno kreditoriaus padėtis nebūtų blogesnė³⁷). Reikia daugiau patirties, kad būtų galima suprasti, ar šie klausimai turėtų būti sprendžiami ir kaip tai turėtų būti daroma. Tačiau Komisija jau gali nustatyti kai kuriuos bankų bankroto teisės aktų aspektus, taikomus žlungantiems bankams, kuriuos vertėtų toliau svarstyti. Tarp jų yra skirtingų valstybių narių nacionalinėse sistemose taikomo reikalavimų eiliškumo nemokumo atveju vertinimas, taip pat siekiant nustatyti, ar pageidautina dar labiau suderinti eiliškumą nemokumo ir pertvarkymo atveju³⁸. Gali reikėti daugiau aiškumo, susijusio su nacionaliniu lygmeniu taikomomis bankų, kurie pripažinti žlungančiais ar galinčiais žlugti, bet kurių atžvilgiu imtis pertvarkymo veiksmų nėra viešojo intereso, likvidavimo ar veiklos nutraukimo procedūromis. BGPD ir BPMR nėra konkrečiai apibrėžta, kaip turėtų būti vykdomos šių bankų bankroto procedūros, nes šie elementai nėra suderinti ir palikti nustatyti nacionalinei teisėkūros institucijai.

Siekdama geriau suprasti šiuos klausimus, Komisija pradėjo tyrimą³⁹. Šio tyrimo tikslas bus nustatyti bankų bankroto sistemų skirtumų pagal skirtingus nacionalinės teisės aktus

³⁵ BGPD 108 straipsnis.

³⁶ 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/2399, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2014/59/ES nuostatos, susijusios su neužtikrintų skolos priemonių eiliškumu nemokumo atveju.

³⁷ Šis principas kodifikuotas BGPD 34 straipsnyje; pagal jį reikalaujama, kad pertvarkymo atveju akcininkai ir kreditoriai nepatirtų didesnių nuostolių nei nemokumo atveju.

³⁸ Derinant reikalavimų eiliškumą nemokumo atveju reikėtų tinkamai atsižvelgti į tam tikrų privilegijuotų kreditorių, tokių kaip mokesčių administratoriai, socialinės apsaugos įstaigos, darbuotojai, statusą.

³⁹ Tyrimas pradėtas gavus EP prašymą ir biudžeto lėšų bandomajam projektui dėl bankų sąjungos. Kvietimas teikti pasiūlymus paskelbtas 2018 m. rugsėjo 7 d., žr. <https://ted.europa.eu/TED/notice/udl?uri=TED:NOTICE:389651->

analizės pagrindą ir įvertinti šių sistemų ir pertvarkymo taisyklių sąveiką. Tyrime taip pat turėtų būti nustatytos galimos suderinimo politikos galimybės, įskaitant galimybę nustatyti administracinio likvidavimo procedūras Europos Sąjungoje.

C. BPM ir BPV veikimas

BPMR peržiūros nuostata numatyta, kad Komisija turėtų atlikti kelių aspektų, susijusių su bendro pertvarkymo mechanizmo (BPM) ir BPV valdymu ir veikimu, vertinimą.

Aspektai, kuriuos numatyta peržiūrėti ir kurie sugrupuoti patogumo dėlei, yra šie:

- įvertinti BPV (ir BPM apskritai) sąveiką su kitais pertvarkymo proceso dalyviais, taip pat su EBA, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA);
- įvertinti, ar reikėtų persvarstyti BPF tikslinį lygį arba atskaitos tašką;
- įvertinti BPV vidaus valdymo priemonės ir kitus veiklos klausimus, ypač BPV investicijų portfelį;
- įvertinti Valdybos, kaip Sąjungos agentūros, teisinį statusą.

Pirmiausia Komisija pažymi, kad 2016 m. BPV priėmė visapusiškus pertvarkymo įgaliojimus ir jai reikėjo laiko vidaus veikimui nustatyti ir visiems darbuotojams priimti. Todėl nėra pakankamai informacijos arba patirties nuodugniai vertinimui atlikti.

Tačiau galima pateikti keletą preliminarinių išvadų.

BPMR nustatyta pertvarkymo schemas priėmimo procedūra⁴⁰ apima keletą veiksmų ir būtiną įvairių subjektų, įskaitant BPV, nacionalines pertvarkymo institucijas, Europos Centrinį Banką ir Komisiją, veiksmų koordinavimą. Be to, pagal procedūrą reikalaujama, kad siekiant išsaugoti finansinį stabilumą ir išvengti neigiamo poveikio rinkai, pertvarkymo schema turi būti patvirtinta ir įgyvendinta per labai trumpą laiką. Nors procedūra kelia tam tikrų sunkumų, ji užtikrina, kad sprendimai dėl bankų pertvarkymo būtų priimami greitai, kartu išsaugant visų susijusių subjektų vaidmenis ir prerogatyvas.

Be pertvarkymo procedūros, BPV bendradarbiavo su nacionalinėmis valdžios institucijomis laikydamasi sistemoje nustatytų procedūrų. Per 2017 m. pertvarkymo planavimo ciklą BPV nustatė privalomus konsoliduotus MREL tikslinius rodiklius daugumai BPV kompetencijai priklausančių didžiausių bankų grupių ir BPV ketina iki 2020 m. nustatyti privalomus tikslinius rodiklius visoms grupėms, kurios priklauso jos kompetencijai.

2017 m. lapkričio 27 d. Komisija paskelbė ataskaitą dėl EBA vaidmens, susijusio su tarpininkavimo procedūromis pertvarkymo atveju⁴¹. Ataskaitoje aptariami kai kurie klausimai, į kuriuos EBA atkreipė Komisijos dėmesį. Visi šie klausimai susiję su EBA

[2018:TEXT:EN:HTML&ticket=ST-35512292-rGDZ9PTvzUdNJZvojeKKI1EdXBHdQdHshD8PU99JSVKIfmyXIsA4zPHRCzeoTNQsdCLBE7Iu53KzhFMVrsz sG9zW-jpJZscgsw0KeumEE0mYyCS-1dILRzzzQczGl03GpkcVaEJS1fqVDK0xcTDeIqmAEExgb](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/HTML/?uri=CELEX:52017DC0661)

⁴⁰ BPMR 18 straipsnis.

⁴¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52017DC0661>

steigimo reglamentu⁴², kuris yra iš dalies keičiamas vykdant Europos priežiūros institucijų (EPI) veiklos peržiūrą⁴³.

Kalbant apie BPF tikslinio finansavimo lygio ir atskaitos taško peržiūrą, BPMR nustatyta, kad ne vėliau kaip pasibaigiant aštuonerių metų pradiniam laikotarpiui nuo 2016 m. sausio 1 d. BPF turimų finansinių išteklių suma turi pasiekti bent 1 % visų kredito įstaigų, gavusių veiklos leidimą visose dalyvaujančiose valstybėse narėse, apdraustųjų indėlių sumos⁴⁴. BGPD taip pat nustatyta, kad ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. valstybių narių finansavimo struktūrų finansavimo lėšų suma turi pasiekti bent 1 % visų įstaigų, turinčių leidimą veikti jų teritorijoje, apdraustųjų indėlių⁴⁵. Valstybės narės gali nustatyti tikslinius lygius, kurie viršytų tą sumą; šia galimybe kai kurios valstybės narės pasinaudojo perkeldamos BGPD į nacionalinę teisę.

Nuo 2014 m. priimti deleguotieji ir įgyvendinimo reglamentai, kuriuose nustatytos sąlygos, susijusios su *ex ante*⁴⁶ ir *ex post*⁴⁷ įnašais, kurie turi būti renkami Bendram pertvarkymo fondui ir nacionalinėms finansavimo struktūroms. Vėliau bankų sąjungoje BPV apskaičiavo ir per nacionalines pertvarkymo institucijas pradėjo rinkti *ex ante* įnašus į Bendrą pertvarkymo fondą⁴⁸. Už bankų sąjungos ribų bankai dabar prisideda prie nacionalinių finansavimo struktūrų.

2016 m. spalio mėn. EBA priėmė ataskaitą dėl atskaitos taško nustatant pertvarkymo finansavimo struktūrų tikslinį lygį⁴⁹. Ataskaitoje rekomenduota pakeisti pertvarkymo finansavimo struktūroms taikomo tikslinio lygio bazę iš apdraustųjų indėlių į bendrus įsipareigojimus, atėmus apdraustuosius indėlius, kad būtų pasiektas didesnis suderinamumas su reguliavimo sistema. Tačiau joje taip pat pabrėžta, kad pertvarkymo institucijoms ir įstaigoms būtinas tikrumas dėl įnašų, kai kuriamos pertvarkymo finansavimo struktūros, ir kad tuo laikotarpiu turėtų būti vengiama tikslinio lygio kintamumo.

Šiame etape BPF vis dar kuriamas ir niekada nebuvo naudojamas jokiems pertvarkymo veiksmams. Todėl daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tam, kad būtų pasiektas tikslinis lygis ir užtikrintas visapusiškas galiojančių teisinių nuostatų įgyvendinimas. Šiame proceso etape nebūtina keisti paties tikslinio lygio, atskaitos taško arba įnašų.

⁴² 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija).

⁴³ 2017 m. rugsėjo 20 d. Komisijos pasiūlymas COM(2017) 536 *final*.

⁴⁴ BPMR 69 straipsnio 1 dalis.

⁴⁵ BGPD 102 straipsnio 1 dalis.

⁴⁶ 2014 m. spalio 21 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/63, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES nuostatos dėl *ex ante* įnašų, skirtų pertvarkymo finansavimo struktūroms, ir 2014 m. gruodžio 19 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/81, kuriuo nustatomos vienodos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 806/2014 nuostatos dėl *ex ante* įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą taikymo sąlygos.

⁴⁷ 2016 m. vasario 2 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/778, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES papildoma nuostatomis dėl aplinkybių ir sąlygų, kuriomis papildomų *ex-post* įnašų mokėjimas gali būti iš dalies ar visiškai atidėtas, nuostatomis dėl nustatymo, kuri veikla, paslaugos ir operacijos yra ypatingos svarbos funkcijos, kriterijų ir nuostatomis dėl nustatymo, kurios verslo linijos ir susijusios paslaugos yra pagrindinės verslo linijos, kriterijų.

⁴⁸ <https://srb.europa.eu/en/content/ex-ante-contributions-0>.

⁴⁹ Pagal BGPD 102 straipsnio 4 dalį. 2016 m. spalio 28 d. ataskaita dėl pertvarkymo finansavimo struktūrų tinkamos tikslinio lygio bazės, EBA-OP-2016-18, skelbiama adresu <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1360107/Report+on+the+appropriate+target+level+basis+for+resoluti+on+financing+arrangements+%28EBA-OP-2016-18%29.pdf>

Bet kokį tolesnį vertinimą būtų galima atlikti tik tada, kai bus galutinai parengtas ir galbūt konkrečiais atvejais išbandytas visas pertvarkymo finansavimo mechanizmas. Šiame etape pakanka pasakyti, kad didesnis privačiojo sektoriaus nuostolių padengimo pajėgumas, visų pirma dėl MREL taisyklių nustatymo priemonių bankų sektoriuje rinkinyje, ir BPF augimas gali būti laikomi tinkamomis priemonėmis galimai bankų sektoriaus valstybėms keliamai rizikai mažinti.

Dėl BPV valdymo ir jos teisinio statuso pakeitimo iš agentūros į ES institucijos⁵⁰, turint omenyje, kad ji įsteigta neseniai ir iki šiol sukaupia nedaug praktinės patirties, šiame etape nėra pakankamai aspektų, kuriais remiantis būtų galima pasiūlyti dabartinių nuostatų pakeitimų. Šiuo atžvilgiu Komisija pabrėžia, kad dėl tokio teisinio statuso pakeitimo reikėtų iš dalies pakeisti Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV).

Galiausiai, atsižvelgiant į tai, kad prie bankų sąjungos gali prisijungti nedalyvaujančiosios valstybės narės, gali būti reikalinga apsvarstyti prisijungiančios valstybės narės dalyvavimo taikant BPM sąlygas.

IV. IŠVADA

Komisija apžvelgia pirmiau aptartus klausimus, grindžiamus iki šiol Komisijos įgyta ribota pertvarkymo sistemos taikymo patirtimi.

Sistema taikyta tik keliais atvejais. Iš jų tik vienas atvejis buvo susijęs su įstaigos pertvarkymu pagal BPMR. Taip pat verta atkreipti dėmesį į tai, kad keli iš šių atvejų susiję su įsisenėjusiomis problemomis, susikaupusiomis per finansų krizę ar anksčiau.

Be to, nuostatos dėl gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonės ir Bendros pertvarkymo valdybos įsteigimo pradėtos taikyti tik 2016 m. sausio 1 d. Tam, kad kiti elementai, pvz., didesnių ir sudėtingų įstaigų pertvarkymo planavimas ir nuostatos dėl MREL, būtų visiškai įgyvendinti, turi būti baigtas laipsniškas įgyvendinimas.

Taip pat iš dalies keičiamos tam tikros esminės sistemos dalys, įskaitant nuostatas dėl MREL, moratoriumo įgaliojimų ir įsipareigojimų, kurie reglamentuojami trečiosios valstybės teisėje, pripažinimo; tai atlikus bus taikomi pereinamieji laikotarpiai.

Atsižvelgiant į tai, šiuo metu dar per anksti rengti ir priimti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

Tačiau Komisija toliau stebės, kaip taikoma pertvarkymo sistema, ir toliau vertins pirmiau nurodytus klausimus, be kita ko, atsižvelgdama į papildomus neseniai pradėto tyrimo dėl nacionalinių bankroto teisės aktų suderinimo aspektus ir patirtį, susijusią su galimu pertvarkymo sistemos taikymu ateityje.

Šiuo tikslu Komisija taip pat dalyvaus išsamioje diskusijoje su Europos Parlamento, valstybių narių ir visų atitinkamų suinteresuotųjų šalių paskirtais ekspertais šioje ataskaitoje nurodytomis temomis dėl BCPD ir BPMR (taip pat klausimais, kurių gali kilti taikant pertvarkymo sistemą).

⁵⁰ BPMR 94 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje reikalaujama, kad, persvarstydama teisės aktus, Komisija įvertintų, ar „yra poreikis, kad šiuo reglamentu Valdybai, Tarybai ir Komisijai pavestas funkcijas vykdytų išskirtinai nepriklausoma Sąjungos institucija, ir, jei taip, ar reikalingi kokie nors atitinkamų nuostatų pakeitimai, be kita ko, paminės teisės lygmenyje“.

Šiomis aplinkybėmis Komisija taip pat atsižvelgs į sąveiką su indėlių draudimo politikos pokyčiais, įskaitant Euro grupės įsteigtos aukšto lygio grupės darbą⁵¹ ir Direktyvos dėl indėlių garantijų sistemų⁵² peržiūrą.

⁵¹ 2018 m. gruodžio 4 d. Euro grupės ataskaita vadovams dėl EPS stiprinimo.

⁵² Direktyva 2014/49/EB.